

Békés válasz

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 25. szám, 2021. június 25.

Most itt állunk ketten ambivalensek, és nem tudunk dűlőre jutni euróügyben, pedig nem vesszük észre, hogy már a dűlőn vagyunk, akármit jelentsen is ez (ÉS, 2021. április 9., ill. 2021. május 14.). Szóval, a nézeteink közti különbség nem is akkora, mint hisszük. Csupán néhány pontra hívom fel Kollarik István figyelmét, nem kérve, bár szívesen véve az utolsó szó jogát.

1. Én sem állítok mást, mint hogy a szertelen gazdálkodásnak nem az euró bevezetése az ellentéte, hanem a megfontolt, előrettekintő gazdaságpolitika. Éppen ezért említem, hogy nem szerelemből, hanem *gazdasági kényszerből* működött együtt az euró bevezetése kapcsán Szlovéniában az akkor még mérsékeltlen jobboldali kormány a liberális jegybanki vezetéssel.
2. Nem állítom, és nem is állítottam, hogy az euró csodaszer. A rossz gazdasági politikát semmilyen euróval nem lehet helyrehozni. Épp ellenkezőleg: az euró *bevezetéséhez* szilárd árfolyam- és gazdaságpolitikai kell.
3. Mind Szlovéniában, mind Szlovákiában fontos szerepet játszott a *társadalom-lélektan*. Valóban az én hibám, hogy ezt nem hangsúlyoztam eléggé a cikkemben. Minthogy hozzám tapasztalatilag is Szlovénia áll közelebb, megerősíthetem: a vezetés és a lakosság kétféleképp is büszke volt az euró bevezetésére: egyfelől, mert ők voltak az elsők az exszocialista országok közül, másfelől, mert elsők voltak az exjugoszláv államok közül is. Épp ezért kezdték a felkészülést még 2003-ban, tehát a csatlakozás előtt. Az országban ma számos probléma van, többek közt egy kormányválság is kinéz, de a gazdaságot sikerült *külső forrásbevonás nélkül* többé-kevésbé helyrehozni úgy, hogy még a mostani COVID-válságban (amelyet Kollarik kollégám „*viszonylagos békének*” nevez) is sikerült megőrizni a relatív stabilitást.
4. Nem értem, miért lenne más a *magyar-német külkereskedelem* egyenlege, ha „euróban történt volna az elszámolás”. Aligha forintban történik. Az egyenleg évtizedek óta magyar aktívumot mutat. Továbbá: a *külföldi tőke* beáramlása a gyengülő forint ellenére is tart, írja a szerző. Hát persze. *Éppen azért*. Egy eurójáért a német cég sokkal többet tud vásárolni (anyagot, munkaerőt is), mint korábban.

Mindketten egyetértünk viszont abban, *hogy az euró bevezetését csak alapos elemzés után szabad kezdeményezni*. A szlovén példához hasonlóan ennek a jegybank és a kormány együttműködésével kell elkészülnie, bevonva természetesen (bármilyen groteszknak hangzik a jelenlegi helyzetben) a kutatóintézeteket is. Ennek azonban, sajnos, alig látni jelét.